

Op visite bij Opoe in de Eungs Schöppe, meer dan 100 jaar geleden

Nog 2 nachtjes slapen. Dan is het zover. Dan gaan Derk en Hendriekske met Va en Moo op visite bij Opoe in de Eungs Schöppe. Derk is 9 jaar en Hendriekske 7 jaar oud.

Ze verheugen zich er op. Bij Opoe is van alles te zien en te beleven. Opoe woont in een grote ouderwetse keuken en ze heeft geen koeien meer op de deel. Die is schoon gemaakt en er is een museum van gemaakt met allerlei werkmateriaal in de hiele boven de linker stal en een tentoonstelling in de vroegere koeienstal. Derk wil later timmerman worden en net zo'n mooi groot huis bouwen. De boerderij is vast wel 100 jaar oud. Oh, dat is oud.

Eerst op de fiets ernaartoe, midden door het dorp. Derk mag zelf fietsen. Dat is spannend. Want er rijdt ook wel eens een auto door het dorp. En die gaat zo dicht langs je heen. En Derk denkt ondertussen aan de vélocipède van Oom Dieks. Met dat grote en kleine wiel. Die staat nu in de hiele. Hoe kon Oom Dieks daar toch opkomen? Hoe had er vast wel een trap bij nodig. Daar wil hij heel graag nog een keer op fietsen. Als dat mag.

Hendriekske zit bij Moo achterop in het zitje. Net of ze aan het verstopperkje spelen is. Maar na een poosje vindt ze het niet leuk meer, omdat zij niks kan zien. Ze begint te schommelen; dat kan ook. Maar Moo zegt stilzitten, anders vallen we met ons beiden. Gelukkig zijn ze er ook al gauw. Va en Moo zetten de fietsen voor Opoe's huis tegen de lindeboom. Die boom is plat geknipt, ruikt in het voorjaar zo lekker en geeft 's zomers fijn schaduw in huis.

"Hendriekske, ga je mee in de regenput kijken of de bullebak er nog zit?", vraagt Derk. Als je voorzichtig over de putrand kijkt, kun je die griezel zien zitten. Heel diep onderin, door het water heen. En soms praat ie je na. Als je dan zegt: Hoe heet de burgemeester van Wezel? Dan antwoord die doofkop: Ezel. Maar Opoe, Va en Moo vinden het niet goed. Als het putwater heel diep staat moet je wel op je tenen gaan staan om die griezel te kunnen zien en als je dan maar een beetje te ver voorover buigt, dan kan die bullebak je grijpen en je naar beneden trekken en dan kom je nóóit meer uit die diepe put.

Je kunt maar beter Va en Moo gehoorzamen en met hen naar binnen gaan en Opoe dag zeggen.

Ze gaan naar binnen door het winkeltje van Schuurman. Vroeger was dat de waskamer. Poeh, waskamer... Opoe had vroeger niet eens een pomp of kraan. Zij moest altijd alle water uit de put halen en kon dus heel goed weten hoe gevaarlijk die bullebak was. En daarom heeft ze nu de put dicht gegooid met zand.

In het winkeltje staan vaak heel lekkere snoepjes. En een ouderwetse balans. Misschien mogen Derk en Hendriekske wel wat snoepjes afwegen en proeven.

Opoe zit in de grote keuken altijd vlak bij de deel deur op haar vaste plekje te spinnen. Zo kan ze iedereen binnen zien komen, de deel inde gaten houden. En wie daar binnenkomt voor het museum.

Opoe is de baas, maar wel héél aardig. En omdat ze zo oud is en reumatiek heeft en niet meer kan werken draagt ze haar "opknappers kleren", dat zijn een beetje zondagse kleren. En mag ze iedereen commanderen. Ze weet ook heel veel.

Opoe zit met haar voeten op de stoof. Dat is heel lekker warm. Dat komt door de sloffe die ze erin gedaan heeft. Dat is een gloeiende steenkool-brieket. "Opoe, hoe geet 't oe met de rimmetiek, köj nog wa spinnewiel dreeien? Magge wie dèt doen.?"

Spinnewiel draaien is best moeilijk, maar als het lukt en je trapt hard, gaat het spinnewiel bijna zingen. Dat mag niet van Opoe. Koffie malen, dat mag vast wel.

Opoe woont in die grote keuken. Samen met Gediene, haar ongetrouwde schoonzuster. En met Dieksoom, de ongetrouwde broer van vroeger Opa. Dieksoom zit altijd, met een boek te lezen voor het raam. Met zonder klompen. Gediene zit altijd achter de naaimachine. Poeh, wat vindt zij daar nou aan? "k hoeft neet meer met de haand te doen" antwoordt zij dan. Raar..... Kun je toch nieuwe spullen kopen.

Moo groet tante Jenneke. Zij zit ook voor het raam. Anders kun je toch niet zien of je die zwarte sokken met dat zwarte garen wel netjes kan stoppen. Opoe heeft helemaal geen elektrisch licht in de grote keuken. Hendriekske wil later misschien wel handwerkjuffrouw worden, als dat mag van Vaa en Moo. Opoe mocht vroeger helemaal niet naar school. Wat raar! Kan Opoe daarom ook alléén maar "platproaten"? Omdat ze nooit naar school is geweest? Dat vinden Derk en Hendriekske wel gek.

Hendriekske en Derk kijken even bij hun nichtje Jannoeken, in de kakstoel en schommelen even met de wieg waar het nieuwe neefje in ligt. 't Is net een blauw pakje. Dat moet; dan huult hij niet zo. En soms mogen Derk en Hendriekske even oefenen met zandstrooien. Dat kan bij Opoe. Dat kan thuis niet. Opoe zegt dat zandstrooien voor de sier is en voor het schuren van de tegels. In een ouderwets huis, wel 100 jaar oud, hoefde je niet te dweilen. Of stofzuigen!

Opoe slaapt in een bedstee, dat is net een openstaande kast. En ze slaapt onder een heel dik veren bed. "Gaanzen doons" noemt Opoe dat. Ze vertelt hoe belangrijk ganzen waren vroeger. Dat wisten Derk en Hendriekske niet. Ze wisten wel dat het handvat van de "goastok" gemaakt was met ganzenveren. En de meester op school had verteld dat de geleerde mensen vroeger met een ganzenveer konden schrijven.

Nou en weet je wat Derk en Hendriekske ook zo interessant vinden bij Opoe? Al die spullen, die bij het open vuur staan. Opoe heeft geen fornuis; ze kookt aardappelen in een grote pot op het open vuur en met de hoale kan je die grote pot laag of hoog boven de vlammen hangen. En het vuur kun je moest je aanblazen met de blaasbalg. En dan ging alle rook door de schoorsteen omhoog.

Hendriekske vindt de koperen keteltjes aan de haardijzers zo mooi. Derk voelt zich heel stoer omdat hij het wafeltjesijzer al kan opbeuren. Wat er in geschreven staat kan hij niet lezen. Dan kijkt hij gauw naar boven of er nog worst of ham in de wiem hangt. En naar de goastok naast de bedstee. Zou Dieksoom hem niet willen leren hoe je een goastok kunt maken? Wat moet je toch veel leren om groot te worden," vindt hij.

Hij kijkt even in de "melkkamer" Dat is Opoe haar koelkast. Een diepvries ook. Vaten voor zuurkool, e gebraden worst in de weckfles. En de pruimen en kersen. Opoe roept: "Wat dooj doar mijn Jonge? Kom 's hier, haal mie is èèm'n den riesebessem van de delle. D'r zit ne dikken spinnekop doar in den hook neust het kabinet, keert dèn is èèm'n op." "En dan köj ook wa èèm'n boeten de stroate wat an keer'n". Dat wil Derk wel, dan kan hij meteen even plassen, buiten, want in die oude boerderij bij Opoe hebben ze helemaal geen WC. "Dèt is boeten waark" zei Opa altijd en "het fijnste waj könt doen. Maar dèt mag rechteveort neet meer. Wat möt 'r van disse wereld worden....?"

Ja dat vraagt Hendriekske zich ook af. Ze loopt snel langs het staand horloge, want daar mag je beslist niet aanraken, zo deftig, en dan staat ze voor de speene en bekijkt hoeveel nieuwe dingen tante Jenneke heeft gekregen: nieuwe koffie kopjes en glaasje.

Op de eikenhouten tuugkist staat een heel oude schooltas van vroeger. Hendriekske vindt het een kistje. Dat is toch geen tas.. Maar Opa heeft verteld dat vroeger de kinderen alleen maar naar school hoefden als Vaa of Moo dat nodig vonden en dan moesten ze soms wel 3 kilometer lopen en dan gingen de kinderen wel eens in het gras zitten langs de slootkant om kikkervisjes te vangen en dan werd dat dure leerboek soms nat en dan mopperden hun Vaa of Moo. Dan was een kistje als tas dus wel handig! En Opa zei ook dat je vroeger met de “roe” een tik over je vingers kreeg als je even niet genoeg oplette. Gelukkig is dat nu niet meer zo

Even kijken of Derk alweer op de deel is na “het stroate keren”. Die kijkt vast naar die oude vélecipède van Dieks Oom in de hiele. En naar nog veel meer. Daar staat zoveel... Alles om honing te maken, alles om van vlas linnen te maken en allerlei spullen waar ze vroeger het land mee bewerkten. Veel te veel om op te noemen. Weet je wat Hendriekske zo grappig vindt: “Soms heeft ze ergens een hekel aan....”, maar er staat echt een hekel op de hiele. Een volgende keer als ze weer naar Opoe gaan moeten ze maar eens op de hiele opklimmen. Als dat mag. En ook zal ze vragen of ze wat van die oude kleren mogen passen van Opoe: de kroplap, de noszak, het simmesetje, de baaienrok of een gehaakt daags mutsje... Zou ze die mogen opzetten? Ja, dat mag vast wel, want dat heeft Opoe allemaal bewaard. Opoe heeft zoveel wat ze thuis niet kent.....

Daarom gaat ze ook graag naar Opoe toe.